

være nødvendigt, for at undgaae al mulig Chicanerie og Strid, at der gjøres en saadan Tilføjning, som tidligere er foreslaaet, ved den Paragraph, som omhandler Muurtykkelsen, og som er vedtagen af Thinget, at, naar en ny Etage paaføres en ældre Bygning, da Bygmesteren kan give Dispensation fra Forfristerne i §§ 19 og 20. Naar den ærede Justitsminister har udtalt sig imod, at det overlades til Stadsbygmesteren at tage de Bestemmelser, som foreskrives i § 21 med Hensyn til visse Bygninger, istedetfor at det i Loven er overdraget Bygningscommissionen, da skal jeg for mit Vedkommende ikke gjøre nogen Paastand paa, at Forslaget vedtages. Derimod kan jeg ingenlunde frasalde Udvalgets Vndringsforslag til § 23. Det er ikke alene for at opmuntre til nye Constructioner, men for at undgaae, at gamle, indgrovede Sædvaner skulle gjøre sig gjældende — hvad der skal være Tilfældet for Diebliffet — og at Stadsbygmesteren absolut skal være pligtig til at meddele Approbation paa Constructioner, med Hensyn til hvilke der ikke kan være Noget at erindre; det er det, Udvalget har villet udtrykke ved Vndringsforslaget, og jeg maa derfor indstændigt anmode Thinget om at vedtage samme. Den ærede Justitsminister har ogsaa modsat sig, at den Bestemmelse i § 28, at Communalbestyrelsen ved Expropriation kan overtage Grunde i Gader paa 10 Alen, hvis Gierne ikke ville finde sig i at bygge i en mindre Hvide end tidligere, skulde forandres derhen, at der skulde sættes 12 Alen istedetfor 10 Alen. Jeg troer dog virkelig ikke, at der kan være Betænkelse ved at gaae ind paa Forslaget; thi en Gade paa 12 Alen er dog meget smal, og ingen By, hvor der fra Nyt af blev anlagt Gader, vilde tilstede Anlæg af Gader paa 12 Alen. Gierne ville neppe udsættes for Tab, da det er en Erfaringsætning, at hvad der overdrages det Offentlige, altid ved Taxationen ansættes temmelig høit, saa høit, at Gierne kunne være tjente med at afstaae Grundene, og, da det er overladt til Communalbestyrelsen selv at bestemme, om den vil overtage saadanne Grunde, saa synes det mig ikke, at der kan være noget sært Betænkligt i at vedtage dette Forslag.

Lehmann: Der er vist Ingen, der her i Salen er tilstede, som nærer et større Duffe end jeg om, at der ved Opførelsen af nye Bygninger tages væsentlige architectoniske Hensyn; men for det Første troer jeg ikke, at dette lader sig fremtvinge ved en saadan Lov, og for det Andet er det i al Fald en Opgave, som Loven ikke har stillet sig. Det er ogsaa af den ærede Ordsfører erklæret, at Udtrykket „architectonisk“ ved 3die Behandling skal foreslaaes at maatte gaae ud af Vndringsforslaget. Naar der forøvrigt er yttret Frygt for, at Spørgsmaalet om, hvad der var architectonisk Tilladeligt eller ikke, skulde aldeles volds gives til Stadsbygmesteren, og jeg ved denne Leilighed har brugt Ordet „Orthodoxie“ da var det, fordi jeg vilde have den Fornøielse at inddrage den ærede Landstingsmand i Debatten.

Justitsministeren: Med Hensyn til hvad den ærede Ordsfører bemærkede ad §§ 19 og 20 kan jeg ikke have Noget imod, at der ved Siden af Bestemmelserne i disse Paragrapher tillægges Stadsbygmesteren en saadan Dispensionsret, som af ham anbefalet. Hvad Udvalgets Forslag til § 23 angaaer, da har jeg allerede forrige Gang, jeg havde Ordet, antydet, at jeg ikke har Noget imod Realiteten at erindre, men det jeg ønskede var, at Bestemmelsen ikke optoges i Loven, idet jeg ansaae det tilstrækkeligt, at den optoges i Instruxen for Stadsbygmesteren. Uagtet jeg fuldtvel erkjender, at der ikke kan være nogen overveiende Betænkelse ved § 28, maa jeg dog gjentage, hvad jeg før yttrede, at det kan medføre et betydeligt Formuestab for en Huuseier at blive nødt til at forlade et Sted, hvor han hidtil har haft sin Næringsvei. Den ærede Ordsfører udtalte vel, at i Reglen erholdt de Mænd, som bleve nødte til at afstaae deres Eiendomme til det Offentlige, en saarigelig Erstatning, at de vare vel tjente dermed. Jeg vil ingenlunde nægte Sandheden af denne Sætning i sin Almindelighed; men undertiden kan endog den allerhøieste Erstatning, der gives for en Eiendom, ikke opveie det, som de Paagjældende lide derved, at de